

ОРГАН ПАРТКОМА,
РЭКТАРАТА,
КАМСАМОЛЬСКАГА
І ПРАФСАЮЗНЫХ КАМІТЭТАў
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА
ПРАЦОўНАГА ЧЫРВОНАГА
СЦЯГА ДЗЯРЖАўНАГА
УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА.

БЕЛАРУСЬ '90

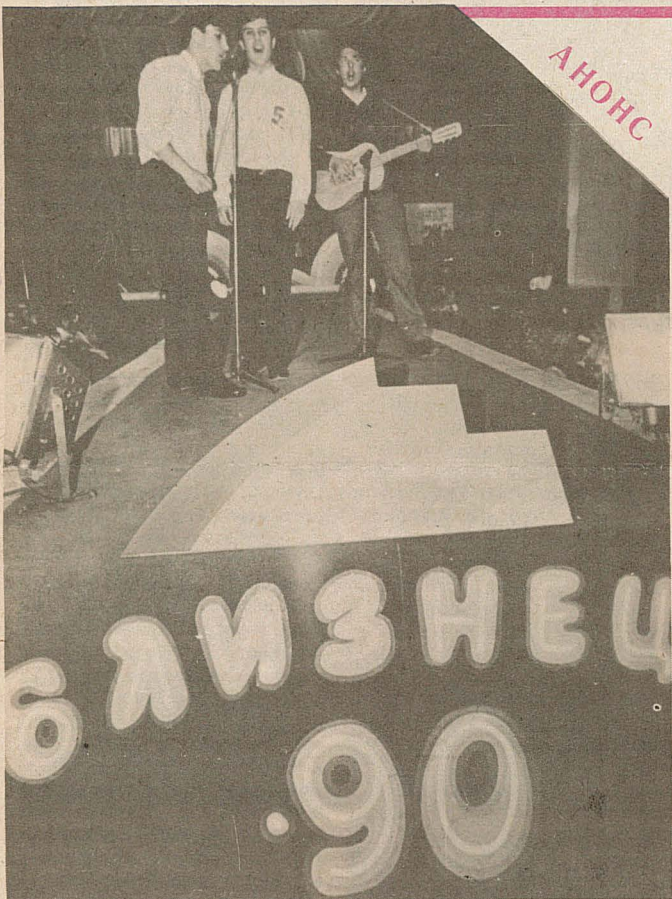
ЧЫРВОНЫ РАДОК

Загад Старшыні Дзяржадукацыі СССР дазволіў атрымаць другую, няхай не зусім поўную, адукацыю. Ходзяць чуткі, што смельчакоў ва ўніверсітэце пакуль не знайшлося.

А вось адразу на другі курс аддзялення правазнаўства прыняты 14 студэнтаў (асобы, маючыя вышэйшую адукацыю), якія здалі акадэмічную розніцу за першы курс і ўнеслі 600 рублёў за навучанне на наступным.

* * *

20 лістапада на пасяджэнні прафбюро кафедраў грамадскіх навук абмяркоўвалася надзённае пытанне: «Хто забяспечыць сацыяльную абароненасць выкладчыкаў дысцыплін грамадазнаўчага цыкла, калі рыначныя адносіны ў краіне самым непасрэдным чынам адаб'юцца на вучэбным плане?»

24 лістапада ўвечары актавая зала ўніверсітэта ператварылася ў пляцоўку для парада блізнят. Яны дарылі адзін аднаму падарункі, паказвалі, як ўводзіць у зман тых людзей, якія не бачаць розніцы паміж іх тварамі, і... Чытайце 2-ю старонку.

ГУТАРКІ З НАГОДЫ...

Дваццатага лістапада ў будынку галоўнага корпуса ўніверсітэта аб'явіў галадоўку старшы выкладчык кафедры агульнай хіміі Канстанцін ЛАПКО. Яго патрабаванні: давесці фінансаванне навучання да ўзроўню не менш за 10 працэнтаў ад нацыянальнага даходу рэспублікі; дэпалітызаваць і дэмілітарызаваць ВНУ; з наступнага навучальнага года прывесці вучэбную нагрузку на выкладчыка ў адпаведнасць з нормамі, прынятымі суветнай практыкай; лічыць папярэдняе (з 1.01.90 г.) павышэнне заробатнай платы кампенсацыяй за інфляцыю гэтага года, а з 1 студзеня наступнага года павысіць зарплату на 75 працэнтаў; дазволіць ўніверсітэту самастойнасць.

Канстанцін Мікалаевіч ЛАПКО: Я сяміўся ад нявызначанасці. І рашыўся на крайнюю меру — галадоўку, таму што хачу «разбудзіць» выкладчыкаў і студэнтаў універсітэта, якія пакуль, магчыма, не знайдуць нішых слоў, акрамя скептычных: «Дзівак! Чаго ты гэтым дасягнеш?» Галоўная мая мэта — сабраць як мага болей подпісаў пад заявай з пералічэннямі патрабаваннямі і перадаць іх у Савет Міністраў і Вярхоўны Савет рэспублікі. Каб там у час распрацоўкі і прыняцця закона аб навучанні іх абавязкова ўлічылі. Каб, нарэшце, зразу-

мелі: невысокі адукацыйны ўзровень — перадумова крызіснай сітуацыі ў краіне.

— Змагаючыся з астаткавым прынцыпам фінансавання навучання такім метадам, ці не пазбаўляеце Вы чарговую порцыю ведаў канкрэтных студэнтаў, якія чакаюць Вас у аўдыторыі?

— Не. Я не хацеў бы, каб пакутавалі студэнты. Таму па-ранейшаму яду заняткі. Пётр Дзімітрыевіч КУХАР-

Інстытут сучасных ведаў

Без уступных экзаменаў і абмежавання ўзросту 85 жадаючых атрымаць спецыяльнасць эканоміка малага прадпрыемства сталі студэнтамі першай у рэспубліцы платнай вышэйшай навучальнай установы. Тэрмін навучання — 4 гады, але кожны з курсаў аўтаномны, таму, каб атрымаць поўную адукацыю, можна пачынаць з любога з іх. Вучэбная праграма вылучаецца практычнай накіраванасцю і з'яўляецца надзвычай актуальнай у сучасных эканамічных умовах краіны. Заснавальнікі Інстытута сучасных ведаў — БДУ, Праўленне таварыства «Веды» БССР і Беларускі навукова-даследчы вучэбна-кансультацыйны цэнтр «АКТАМ» — клапаціцца не толькі аб падрыхтоўцы кваліфікаваных спецыялістаў шырокага профілю, але і аб выхаванні ўсебакова развітай асобы.

— Кожны інтэлігентны чалавек павінен у першую чаргу ўмець слухаць, думаць, гаварыць, — упэўнены рэктар новай вышэйшай навучальнай установы член-карэспандэнт АН БССР прафесар Аляксандр Міхайлавіч ШЫРОКАУ.

Таму асноватворны першы курс прадугледжвае авалоданне майстэрствам зносінаў з людзьмі, другі — з камп'ютэрнай тэхнікай, трэці — вывучэнне адносін паміж чалавекам і прыродай, праграма чацвёртага ўтрымлівае юрыспрудэнцыю, бухгалтарскі ўлік, эканоміку, маркетынг, менеджмент.

Кошт навучання — 1800 рублёў у год. Васемнаццаці сёлетнім першаккурснікам забяспечваюць фінансавую падтрымку спонсары.

ЧЫК, прарэктар: Я не згодны з метадам барацьбы, абраным Канстанцінам Лапко. Хоць многія з яго патрабаванняў сапраўды справядлівыя і ўжо не раз абмяркоўваліся і рэктаратам, і вышэйшайшымі інстанцыямі. Скажам, павышэння долі на фінансаванне навучання заўсёды дамагаўся рэктар (праўда, яго патрабаванні больш рэальныя — 8 працэнтаў ад нацыянальнага даходу). Пытанне загрузжанасці выкладчыкаў? Яшчэ ў чэрвені былі выдзелены дадатковыя штатныя адзінкі і

...Галадоўкі

пагадзіны фонд на факультэты, дзе вучэбная нагрузка на выкладчыкаў складала больш за 800 гадзін. З гэтай жа мэтай скарачаецца ў наступным навучальным годзе на 350 чалавек прыём абітурыентаў. Пра сацыяльную абарону «вярхі» таксама паспелі паклапаціцца. Праектам дзяржаўнай праграмы развіцця вышэйшай адукацыі СССР прадугледжваецца павелічэнне заробатнай платы

ПА САКРЭТУ УНІВЕРСІТЭТУ

Камсамол плюс астатнія

Атрымаецца Савет маладзёжных арганізацый

— Такім чынам, — гаворыць сакратар камітэта камсамола Віктар ШАДУРСКИ, — пад адным дахам сабярэцца ўсе маладзёжныя арганізацыі ўніверсітэта. Сённяшнім днём камсамол апынуўся ў дваякай сітуацыі. Валодаючы жыццяздольнай структурай (маладзёжныя прадпрыемствы, будатрады), у той жа час «дзякуючы» «гераічнаму» мінуламу страчвае давер моладзі. Стварэнне новага каардынацыйнага цэнтра — крок на сустрэчу студэнтам. Савет аб'яднае камітэт камсамола, студэнцкі цэнтр, цэнтр аматарскіх аб'яднанняў, спадзяемся, і «Чырвоны Жонд», і суполкі ТБМ, і, скажам, савет маладых вучоных...

— І чым гэта разнамасная па поглядах публіка будзе займацца?

— Распрацоўкай заканадаўчых інтарэсаў маладзёжнай палітыкі і адстойваннем іх на ўсіх узроўнях, удасканаленнем вучэбнага працэсу і навукова-даследчай работы, студэнцкім вольным часам, студэнцкай эканомікай, міжнароднымі сувязямі, задавальненнем інфармацыйных патрэб.

Гэта не будзе ідэалагізаваная арганізацыя з жорсткай структурай. Яна не за тую ці іншую фракцыю — проста за студэнта. У той жа час Савет маладзёжных арганізацый не уніфікаваны грабеньчык — ёсць агульныя праблемы (інтэрнат, грамахарч), працуюць над гэтымі праграмамі ўсе разам, а сваёасаблівую спецыфіку кожная арганізацыя пакіне пры сабе.

Праект палажэння аб Савете маладзёжных арганізацый усе жадаючыя знойдуць на стэндзе камітэта камсамола.

РУБЕЛЬ ДА СТЫПЕНДЫ

Ці выжыве студэнт? Калі масла стане каштаваць дзесяць рублёў за кілаграм, а тую-лі — трыста за штуку — не рэальна.

І ўсё ж, у той час, калі страус зарывае галаву ў пясок, чалавек разумны шукае выйсце за гадзі. Каб рынак не застаў знянацку. Скажам, у стварэнні ва ўніверсітэце фонда сацыяльнай дапамогі і падтрымкі маладзёжных ініцыятыў.

Заснавальнікі — камітэт камсамола, студэнцкі цэнтр, рэктарат. Першапачатковую суму невычарпальнай не назавеш — усяго пяць тысяч рублёў. Але ёсць надзея на спонсараў — багатых студэнтаў.

Ці выжыве студэнт? Калі масла стане каштаваць дзесяць рублёў за кілаграм, а тую-лі — трыста за штуку — не рэальна.

І ўсё ж, у той час, калі страус зарывае галаву ў пясок, чалавек разумны шукае выйсце за гадзі. Каб рынак не застаў знянацку. Скажам, у стварэнні ва ўніверсітэце фонда сацыяльнай дапамогі і падтрымкі маладзёжных ініцыятыў.

Здаецца, мы настолькі звыкліся лічыць сябе незаконна пакрыўджанымі і забытымі адміністрацыяй, што не заўважаем канкрэтнай работы, якая ёю праводзіцца. Не так даўно рэктар выйшаў у Савет Міністраў рэспублікі з прапановай перадаць універсітэту будынак былога Дома палітасветы, у 1991 годзе пачаў будаўніцтва галоўнага корпуса і працягвае перапыненне будаўніцтва інтэрната, былагічнага корпуса і сталовай. Праз некаторы час адбудзецца сустрэча В. Ф. Кебіча з прафесарска-выкладчыцкім саветам.

Пётр Іванавіч БРЫГАДЗІН, прарэктар: Патрабаванне дэмілітарызацыі ВНУ можна было б вылучаць год назад, а цяпер без заявы самога студэнта з просьбай залічыць яго курсантам, ніхто не дазволіць (не тое, каб прымушаць) яму наведваць

прафесараў да трохразовага памеру сярэдняга заробку ў прамысловасці і агароваецца магчымаасць кожнаму выкладчыку адзін раз у пяць гадоў атрымаць шасцімесячны водпуск для навуковага росту і павышэння педагогічнага майстэрства.

дэнцкіх апекуноў (нават міжнародных), на добрачынныя акцыі і згоду райвыканкома ўступіць частку працэнтаў з падаткаў маладзёжных прадпрыемстваў, створаных пры ўніверсітэце.

Прадказваюць, што будзе новы фонд менш забірапрактызаваным і больш дэмакратычным дадаткам да звычайнай прафсаюзнай дапамогі. Хоць стварэцца зусім не для канфрантацыі.

Хіба ж можа быць лішняй прыбаўка да стыпендыі? Каб атрымаць яе ў двухтыднёвы тэрмін, дастаткова будзе напісаць заяву.

Ды і падрыхтоўка медыцынскіх спецыялістаў ужо адменена, курс, скарачаны і ў перагледжаным варыянце, усё больш набывае бытавое значэнне. Курс «Грамадзянская абарона» заменены на больш актуальны для Беларусі — «Радзінная бяспека».

Працэс дэпалітызацыі, магчыма, кожны ўяўляе пасвойму. Перавага ўніверсітэцкага навучання над тэхнічным якраз у павелічэнні колькасці дысцыплін гуманітарнага цыкла. Аб гэтым хутка будзе вестся гаворка на вучоным саўвесе ўніверсітэта. Плануецца стварыць набор гістарычных, эканамічных, паліталогічных, філалагічных, культуралагічных курсоў. Распрацоўваецца больш за 120 гуманітарных спекурсаў. Грамадазнаўцы адыходзяць ад афіцыйных ідэалагічных догм: палітычная гісторыя — гісторыя розных партый, філасофія — не толькі марксісцка-ленінская, няма ўжо палітэканоміі капіталізма і сацыялізма.

Так што, у распрацоўцы новых праграм і вучэбных дапаможнікаў мы не толькі не адсталі, але і значна апырэдзілі многія ВНУ краіны.

А ў ВАС?

Акно ў Нарвегію

Пачынаючы навучальны год, ніхто не ведае, чым ён скончыцца. Выкладчыкі вучацца разам са студэнтамі. Кожны год школа мяняецца па сутнасці і знешне, бо ствараюць яе людзі, што прыходзяць сюды вучыцца. Аб гэтым ад выкладчыка адной з нарвежскіх школ даведаліся 13 лістапада ў студэнцкім кафе «Гайдэамус» студэнты БДУ, якія прыйшлі на сустрэчу з нарвежскімі студэнтамі.

Паколькі ў Нарвегіі, як і ва ўсіх заходніх краінах, у адукацыі перавага аддаецца вузкай спецыялізацыі, дык нікога дзіўнага, што ў школе больш за адзін год ніхто не затрымліваецца. Няма бар'ераў паміж выкладчыкамі і студэнтамі, усе падпарадкоўваюцца прынцыпу агульнай сям'і. Самае цікавае, што могуць вучыцца людзі ад 17 да 70 гадоў, але асноўная колькасць студэнтаў школы — усё ж ва ўзросце да 25 гадоў.

Іх падарожжа ў Саюз, у Беларусь — гэта таксама частка вучэбнай праграмы, нешта нахвостат экскурсіі дзеля вывучэння краіны. Былі ў Прыбалтыцы, паедуць у Ленінград.

Да нас падышлі тры нарвежцы: Ліліан і Дору, якія потым высветлілася з размовы, калі 20 гадоў, Хенрыку — 34. Агульная тэма для нас — журналістыка. Зарабляюць яны шмат, аднак за вучобу таксама плоцяць дэволі многа. Працуюць са сваёй гэмікай, аб чым мы можам толькі марыць, бо набыць неабходны для нармальнай працы дыктафон амаль немагчыма.

Увесь вечар мы спрабавалі спасцігнуць душу тыповага нарвежца: што яго цікавіць?

— Ён захапляецца цяжкім рокам, — з усмешкай торае Хенрыка за доўгую пасму валасоў Ліліан. Вялікая іх тэма — музыка падабаецца ўсім. Але розная — каму металічны рок, каму рок-н-рол, каму вытанчаная класіка. Моцарт, Бах, арган — мяне разумеюць нават па-руску.

Нішто не дае такога ўяўлення аб краіне, як размовы з людзьмі адтуль. Як успаміні, застаўся абаяльны вобраз Ліліан, ён словы:

— Я люблю сваю краіну, але не ведаю, што здарыцца з Нарвегіяй у будучым. Для Заходняй Еўропы — гэта агульны дом, але ж Нарвегія вельмі маленькая. Ваша краіна нагадвае мне Еўропу 60—70-х гадоў, час маладосці маёй маці. Тыя ж людзі на вуліцах, тое адзенне, машыны.

— Гэта не вельмі прыемна чуць, — паіскаем мы плячыма.

У той вечар мы прыадчынілі для сябе дзверы ў краіну Нарвегію. Застаўся цёплы ўспамін аб тым, як разам выходзілі, абменьваючыся апошнімі фразамі. «Яшчэ ўбачымся!» — крыкнула Ліліан. «Канешне», — механічна адказала я, а потым падумала: «А цікава, я?»

Н. ЖУК,
студэнтка факультэта
журналістыкі.

ЯК ВЫЖЫЦЬ?

Сярод тых, каго хвалюць набліжэнне рынку, і работнікі вышэйшай школы, і кіраўнікі прамысловых прадпрыемстваў. Праўда, адных яно абнадзейвае — дзякуючы нават частковай плаце за вучобу ўдасца хоць крыху папоўніць жабрацкі кашалёк ВНУ. Другіх... Перасцеражам сябе ад прыкладных здагадак. Лепш скажам тое, што дакладна вядома: кожны больш-менш руплівы гаспадар не спіць у шапку, а прыкідвае, супрацьпастаўляе, мяркуе — выгадае, адным словам.

Сёння такіх прадпрыемстваў не так ужо і мала. Узяўшы за эталон тую колькасць дагавораў з прадпрыемствамі на мэтавую падрыхтоўку спецыялістаў, якія павінны быць заключаны сёлета, і параўнаўшы іх з тымі, што сёння маем, пераканаемся: заказчыкі не спяшаюцца. Чаму?

Адкажам на гэта і некаторыя іншыя пытанні згадзіўся начальнік аддзела кадраў навукова-вытворчага аб'яднання «Інтэграл» Уладзімір Захаравіч АКСЕНАУ.

ХТО ЗАКАЗВАЕ МУЗЫКУ?

— Прычынай усяму — наша сённяшня нестатычнасць. Эканамічная, палітычная. Мы не раз звярталіся ў Міністэрства народнай адукацыі, Міністэрства фінансаў з тым, каб высветліць, як усё ж будзе весціся падрыхтоўка маладых спецыялістаў, хто будзе фінансаваць навучанне, у якую суму абдзецца выпускніку прадпрыемству? На жаль, больш-менш пераканаўчага адказу пачуць не ўдалося. Рэспубліканскія міністэрствы не спяшаюцца прымаць рашэнні, відаць, чакаюць, як раней, укаранення зверху.

Сёння нам дагаворы ўжо падрыхтаваны, і калі ўсё ж міністэрствы вызначацца, мы адразу ж пусцім іх, як кажучы, у ход.

— Наколькі я зразумела, вы не рызыкуеце што-небудзь страціць: у любым выпадку ВНУ будуць рыхтаваць спецыялістаў, і пасля заканчэння вучобы вы зможаце ўзяць іх, не заключыўшы папярэдняга дагавору, бясплатна.

— Так, мы наўрад ці застанемся ў прайгрышы. Адмена размеркавання прымусяць выпускніка самога шукаць работу. Толькі не ўсім зрабіць гэта будзе лёгка: не ў кожнага ёсць уплывовыя бацькі ці знаёмыя і зусім нямнога тых, хто сам у стане паклапаціцца аб сваім будучым. Таму, натуральна, можа здарыцца так, што многія з іх папоўняць рады беспрацоўных. Гэта і выкарыстаюць прадпрыемствы. Таму вышэйшыя навукальныя ўстановы, калі ім не абыйкавы лёс выпускніка, а таксама ёсць розніца, колькі грошай будзе ва ўласнай кішэні, павінны падштурхоўваць міністэрствы да дзеяння.

— Хоць, як вы кажаце, можна абысціся і без дагавору, тым не менш заключэнне яго дае вам такія-сякія гарантыі?

— Безумоўна. І немалыя. Маючы на руках такі даку-

мент, мы з'яўляемся саўдзельнікамі падрыхтоўкі спецыялістаў. Між іншым, зацікавіўшы матэрыяльна, удасца павысіць інтарэс студэнтаў да атрымання выдатных ведаў. Нашы дагаворнікі, калі ў іх залікоўках толькі выдатныя адзнакі, атрымліваюць пяці-дзесяціпрацэнтную надбавку да стypендыі. Не пакрыўджаны і тыя, хто вучыцца на «4» і «5» — ім даплочваецца трыццаць працэнтаў.

І ўсё ж не толькі аб гэтым клапацімся мы. Практычная падкаванасць — вось канчатковая мэта. Таму ў распараджэнні нашых падапечных — матэрыяльна-тэхнічная база аб'яднання. Тут можна прайсці і ўсе віды практык, пры жадаанні падкавацца на работу і атрымаць стypендыі і надбавкі атрымліваць яшчэ палову стаўкі.

— Уладзімір Захаравіч, што з'яўляецца пропускам на прадпрыемства і падставай для заключэння дагавору?

— Веды, толькі выдатныя веды. Не так важна, першакурснік гэта ці трэцякурснік — мы можам узяць на работу любога студэнта, галоўнае, каб ён прайшоў адбор. І калі жадаанне працаваць падмацоўваецца яшчэ і адпаведнымі навыкамі, калі ласка, ніякіх праблем.

Думаю, любое супрацоўніцтва з намі толькі на карысць студэнтам. Не абавязкова прыходзіць да нас а канкрэтнай мэтай — застацца тут працаваць. Яно, вядома, нядрэнна пасля вучобы трапіць у калектыв, дзе ты ўжо свой чалавек. Толькі калі на той ці іншай прычыне гэтага не здарыцца, не варта адчайвацца: вы ўсё роўна набылі неацэнны дар — практычныя навыкі (прычым, не ўчарашнія, а самыя сучасныя). Мы маем для гэтага ўсё неабходнае: выдатных спецыялістаў, навішнюю тэхніку.

— Што датычыць матэрыяльна-тэхнічнай базы, то тут

універсітэту сапраўды пахваліцца няма чым. А вось навуковы патэнцыял на ўзроўні.

— Нічога не магу запярэчыць: дактароў і кандыдатаў навук у вас хапае. Адна бяда — не многія з іх час ад часу аднаўляюць свае канспекты з улікам апошніх дасягненняў замежнай і айчынай навукі. І атрымліваецца, што выпускнік прыходзіць на прадпрыемства з тэарэтычным багажом ведаў прыкладна трыццацігадовай даўнасці. Таго, што робім у гэтым напрамку мы, відавочна, недастаткова. Нікога не можа задаволіць мізерная колькасць спекурсав, што чытаюць студэнтам вядучыя спецыялісты аб'яднання. Нядрэнна было б наладзіць нешта накшталт кансультацыйнага пункта, які б дапамагаў выкладчыкам і супрацоўнікам універсітэта быць у курсе апошніх патрабаванняў часу і вытворчасці.

— Здаецца, мы крыху адхіліліся ад тэмы. Давайце ўсё ж вернемся да рынку. Наколькі мне вядома, раней на размеркаванні амаль заўсёды ўзнікалі праблемы: здаўраўся то недабор спецыялістаў і невядома адкуль было іх браць, то перабор — зноў кіраўнікі прадпрыемстваў з маладой пыталіся: «Куды ж мы іх падзенем, у нас няма столькі месцаў?» Ці пазбавіць пераход ВНУ і, у прыватнасці, нашага універсітэта да рынку ад гэтых непрыемных недарэчнасцяў?

— Вельмі спадзяюся. Упэўнены, што патрэба ў іх будзе вызначана больш канкрэтна. Раней было як. Мы задвоўта да размеркавання накіроўвалі свае запыты ў галіновае міністэрства, тое — у Міністэрства народнай адукацыі. Пакуль папера вытрымае ўсе карэкціроўкі, ад нашага варыянту мала што заставалася. Таму і атрымліваліся такія разыходжанні.

З пераходам да рынку будзем «заказваць музыку» мы і патрабаваць выканання нашых запятаў.

— Але ці можна за пяць гадоў наперад дакладна вызначыць, колькі і якіх спецыялістаў неабходна будзе прадпрыемству? Ці не папоўняць яны атрад беспрацоўных?

— Такое наўрад ці здарыцца. Па-першае, можна спланавана патрэбу. Магчыма, не з дакладнасцю да аднаго чалавека, але, думаю, калі лішні з'явіцца знайсці яму месца будзе не так цяжка. Па-другое, у гэтым будзе зацікаўлена і прадпрыемства — наўрад ці яму захочацца выкідаць грошы на вецер (надбавка да стypендыі плюс плата за маладога спецыяліста, што выльецца невядома ў якую суму). Ды, у рэшце рэшт, ёсць яшчэ такое паняцце, як гонар мундзіра.

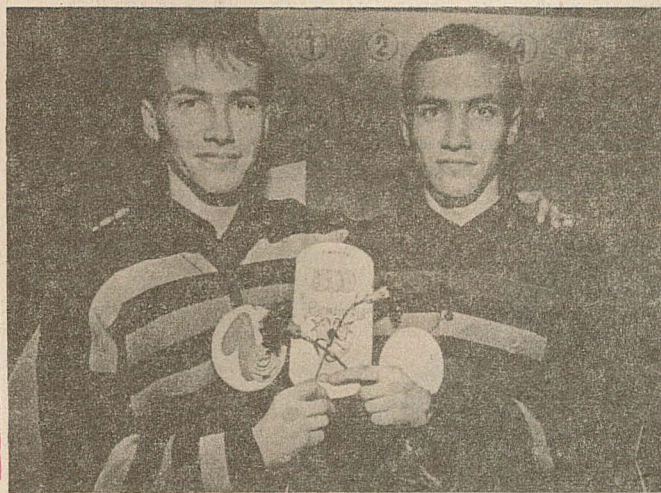
Вядома, сёння можна выказаць розныя меркаванні. Але пакуль цяжка дакладна сказаць, як усё пойдзе далей. Жыццё ва ўмовах рынку, думаецца, абавязкова прымусіць знайсці ўзаемапрымальнае рашэнне.

Гутарыла
З. АЛЯШКЕВІЧ.

ДЗІВА ДЗІЎНАЕ!

Блізнят так мала вакол нас...

Хто б узяўся падлічыць, колькі блізнят вучыцца пад дахам БДУ? На конкурс, аб'яўлены для іх, з'явілася шэсць пар.

У некаторых народаў гэта лічыцца шчаслівай прыкметай — дакрануцца рукой да блізнят. Выходзіць, актавая зала універсітэта суботнім вечарам 24 лістапада была напоўнена гледачамі-шчасліўчыкамі. А тыя, хто верыць у забавоны, але не трапілі на конкурс, могуць адшукаць яго ўдзельнікаў на мехамаче: Віталія і Андрэя Окуневых, аднаго з братоў Ра-

гонскіх і адну з сясцёр Шалічых (прабацце, каго менавіта — Віталія ці Анатоля, Ірыну ці Алену — разабрацца немагчыма); на юрфаку — Сяргея і Арсенія Скарулісаў; на фізфаку — братоў Кавалеўскіх, Яўгена і Генадзя, а сярод гісторыкаў — Валерыя і Генадзя Кухарэўскіх.

Недамаганне яны адчуваюць

адначасова, і радасці таксама перажываюць разам. Калі, па ўмовах аднаго з этапаў конкурсу, іх раздзялілі, «другая палавінка» кожнай пары беспамылкова адшукала малюнка брата, створаныя без яе ўдзелу, і дакладна растлумачыла іх загадкавую сімваліку.

Але ёсць іншае назіранне: калі на пытанне конкурсу трэба было адказаць аднаму з братоў, рабіў гэта чамусьці ўвесь час адзін і той жа. «Мы ж такія непадобныя...» — сказаў нехта з блізнят Окуневых, пераможцаў конкурсу, атрымаўшых 500 рублёў і другое месца ў конкурсе сімпатый гледачоў.

Дык дзе ж адшукаць тую мяжу іх чароўнага падабенства і не менш дзівоснай супрацьлегласці? Магчыма, у тым, што здарылася на конкурсе з братамі Кухарэўскімі. Яны выбылі з яго пасля апошняга бліцтурніру, сказаўшы, што ў БДУ 8 інтэрнатаў, а не 9, як лічаць арганізатары конкурсу. І публіка хутка ператварылася ў групу дружных прыхільнікаў «пакрыўджаных» братоў. Калі тыя выйшлі на сцэну танцаваць, прапануючы далучацца да іх, усе, хто падтрымаў гэты заклік, былі так падобныя на блізнят!

Аб'яднала гледачоў нейкае незвычайнае падабенства і тады, калі яны наогул пазбавілі балаў за конкурс сваіх сімпатый братоў Кавалеўскіх, трэціх прызёраў конкурсу ў агульным заліку (прэмія — 200 рублёў).

Другая прэмія (300 рублёў) дасталася братам Скарулісам. Чымсьці яны вельмі нагадваюць Юру Шатунова, але — вось дзіва! — аддаюць перавагу адзін раз убачыць яго фотаздымак, чым сто разоў пачуць яго голас...

Універсітэцкі конкурс блізнят крышачку прыадчыніў дзверы ў загадкавы свет падабенства, засведчыўшы: усе мы ў нечым двойняты, а сапраўдныя блізнятны — яны ж такія розныя...

В. БЯГУН.

ПІНГ-ПОНГ

Ад падатку вызваляюцца...

«Мяне цікавіць, якія асобы вызваляюцца ад уплаты падаходнага падатку, падугледжанага адпаведным Законам СССР?»

Л. УСЦІНАВА,
выкладчык.

На пытанне адказвае намеснік начальніка Дзяржаўнай падатковай інспекцыі Міністэрства фінансаў БССР па Маскоўскаму раёну г. Мінска А. І. ФІЛАТАЎ:

— Цалкам ад уплаты падаходнага падатку вызваляюцца: рабочыя і служачыя, якія атрымліваюць зарплату і іншыя віды грашовага ўзнагароджання, што абкладаюцца падаткам па месцы асноўнай работы (службы, вучобы) і не перавышаюць 100 рублёў у месяц; грамадзяне па сумах аўтарскага ўзнагароджання за стварэнне, выданне, выкананне ці іншае выка-

рыстанне твораў навукі, літаратуры і мастацтва, вынаходніцтваў і адкрыццяў, прамысловых узораў, што не перавышаюць у сярэднім 100 рублёў у месяц, калі ў гэтых грамадзянах няма асноўнага месца работы; героі Савецкага Саюза, асобы, ўзнагароджаныя ордэнам Славы трох ступеняў, інваліды Вялікай Айчыннай вайны ці іншыя інваліды з ліку ваеннаслужачых, начальніцкага і радавога саставу органаў унутраных спраў, якія сталі інвалідамі з прычыны ранення, кантузіі ці калецтва, атрыманых пры абароне СССР ці пры выкананні іншых абавязкаў службы, інваліды з ліку былых партызан, а таксама іншыя інваліды, якія прыраўноўваюцца па пенсійнаму забеспячэнню да названых катэгорыяў ваеннаслужачых, — па ўсіх атрымліваемых даходах; інваліды з дзяцінства, а таксама інваліды I і II груп на зрок; грамадзяне, якія працавалі ў Ленінградзе ў перыяд яго блокады ў гады Вялікай Айчыннай вайны з 8 верасня 1941 года да 27 студзеня 1944 года.

СІАЦ УПАЎНАВАЖАНЫ ЗАЯВІЦЬ

А Прэзідэнт «супраць»

МАСКВА. Змешчаная ў «Комсомольской правде» інфармацыя аб прызначанай на 1 лістапада пад сцэнамі Крамля галадоўцы-пратэсту была аб'яднана адным загалоўкам з паведамленнем аб маючай адбыцца сустрэчы студэнтаў з Прэзідэнтам краіны. Дзеянні «Комсомольской правды» былі ахарактарызаваны Гарбачовым як «падбукторшчыкія», а лінія, якая праводзіцца газетай у апошні час — як не вытрыманая.

— Да чаго вы заклікаеце моладзь, таварыш Фронін? — спытаў Прэзідэнт і дадаў, што ў выпадку, калі распальваючы канфрантацыю дзеянні газеты будуць працягвацца, ён вымушаны будзе выкарыстаць даныя яму паўнамоцтвы.

Справа ў шыльдзе?

ВАРОНЕЖ. Распусціў сам сябе камітэт камсамола буйнейшага факультэта Варонежскага дзяржаўнага ўніверсітэта — фізічнага. Былыя камітэцкікі зараз ганарова называюць сябе Асацыяцыяй

студэнтаў-фізікаў ВДУ. Ходзяць чуткі, што і вялікі камітэт універсітэта г. Варонежа не супраць змяніць шылду.

Палітыцы — жыць?

МАСКВА. Старшыня камітэта па справах моладзі Вярхоўнага Савета СССР Цыбух заявіў на сустрэчы са студэнтамі, што ён гатовы ў бліжэйшы час перадаць на разгляд Гарбачова падрыхтаваны камітэтам праект прэзідэнцкага Указа аб маладзёжнай палітыцы.

СІАЦ

Антыэкстрасенса

Аднойчы ў Рызе яна ўвайшла ў трамвай і ўбачыла чалавека, ужо амаль мёртвага. Ён ляжаў на падлозе, сіні і нерухомы, але ніхто не імкнуўся яму дапамагчы — п'яны быў той чалавек. Жанчына падыйшла і набыліла свае рукі да яго галавы... Крыху пазней з трамвая выйшаў п'яны, але ўжо жывы чалавек.

За некалькі гадоў да гэтага выпадку яна 5 сутак трымала свае рукі над галавой хворага сяброўкі, якая з дыягназам «рак мозгу» знаходзілася ў стане клінічнай смерці. Пад уздзеяннем тых рук у яе пачала варушыцца спячата адна нага, потым другая, а на пяты дзень яна ўжо сядзела на ложку і ела. З балючых выйшла самастойна.

Такія чароўныя рукі ў Наталлі Мікалаеўны Татур. Яшчэ адно імя ў шэрагу шматлікіх «знахараў», якія з'явіліся за апошні час. Сама яна называе сябе «антыэкстрасенсам», бо цуды накітавалі НЛА і іншапланецян лічыць вынікам нашай хворай фантазіі, народжанай бясконцымі цяжасцямі жыцця. На яе думку, галоўнае ў з'яўляюцца ў людзей як расплата за іх грахі.

А вось у існаванні біяполя Наталлі Мікалаеўны верыць цалкам: — Гэта не нейкая аднародная маса, — гаворыць яна, — а хвалі рознага паходжання: светлавая, энергетычная... Падлічана, што яны могуць распаўсюджвацца на адлегласць ад 5 да 25 метраў. Значыць, калі мы, напрыклад, сядзім дома, нам можа перадацца трывожны стан суседа, што жыве праз некалькі паверхаў ад нас. Існаванне біяполя добра «стыкуецца» з кітайскай тэорыяй «халодных» і «гарачых» энергій. Я заўва-

жала: калі ў язвенніку пасля маіх сеансаў пачынаецца працэс вылячэння, з іх цела прыкладна на ўзроўні страўніка ідзе сапраўды холад, мае рукі гэта добра адчуваюць... Адночы мяне папрасілі абследаваць чалавека, у якога

выклікалі?

былі моцныя болі ў спіне. Калі я паднесла да яго рукі, то адчула напружанне страўніка, што яны проста валяцца быццам у нейкую «варонку». Я паставіла свой дыягназ, які потым пацвердзіўся: у пацыента рак страўніка, а болі ў спіне — метастазы...

У дзейнасці калег Наталлі Мікалаеўны больш за ўсё турбуе арыентаванасць толькі на аднаразовы вынік. Яна ведае, што, адчуўшы пасля моцнага ўздзеяння экстрасенса паляпшэнне, хворы пазней будзе моцна пакутаваць ад больш адчувальных сімптомаў. Таму «антыэкстрасенс» Татур імкнецца сачыць за станам сваіх пацыентаў на працягу не менш чым года пасля сярэйнага сеансу.

Яна вучылася ў Джуны — пашчэсціла. Але, магчыма, не прыйшла б і да сённяшняга свайго занятку, нават заўва-

жыўшы ў сябе звышадчувальнасць (пераклад слова «экстрасенс»), калі б не пэўныя падзеі:

— Я бачу, што зрабіў з маімі рэчымі і блізкімі Чарнобыль. І наогул жахліва ад таго, што адбываецца зараз: ніколі ў Беларусі не было столькі самазабойстваў, столькі людзей з пакалёчанай псіхікай. Вельмі баюся за ўсіх нас і хачу дапамагчы як мага большай колькасці людзей.

Выратаванне Н. М. Татур бачыць у аднаўленні энергетычнага патэнцыялу чалавека. Кожны, па яе словах, можа зрабіць гэта з дапамогай уласнага арганізму ці іншага чалавека з моцным біяполем. Можна таксама заклікаць на дапамогу энергію космаса...

Наталлі Мікалаеўна прапануе ўсім з гэтай мэтай комплекс кітайскай гімнастыкі, які складаецца з надзвычай простых практыкаванняў: папльскаць у далоні, пацерці вушы, паварочаць галавой і кісцямі рук...

А яшчэ трэба берачы ўласную энергію. Ад «энергетычных вампіраў». Паслухаем Наталлі Мікалаеўну:

— Усе мы ведаем сітуацыю, калі даводзіцца трымаць на сабе націск нежаданага суб'екта: спяшаецца некуды, а ён уцягвае ў размову на якую-небудзь дробязную тэму. Та-

кія людзі проста «харчуюцца» чужой энергіяй. «Энергетычнымі вампірамі» можна назваць і аматараў паскандаліць. Яны любяць, каб на іх закрывалі, нават заплакалі. Таму спакойны тон размовы звычайна ўздзейнічае на такіх людзей вельмі добра.

Шмат энергіі бяруць у нас таксама старыя: у іх слабае біяполе. Таму за імі так цяжка даглядаць.

За пяць сваіх урокаў Наталлі Мікалаеўна бярацца навучыць розным карысным рэчам: напрыклад, здымаць без лекаў і ўрачоў галаўны, страўніковы, нырковы і іншы боль, папаянаць свой энергетычны патэнцыял, «ажыўляць» біяполе іншых людзей.

Хутка Н. М. Татур пачне праводзіць такія ўрокі для работнікаў аб'яднання «Гарызонт». А з 20 снежня з ёй можна будзе сустрэцца ў Палацы культуры трактарнага завода.

Што ж, паспяхаеся? Пакуль яшчэ маем сумненні наконт таго, ці ёсць у нас душа, ці бессмяротная яна, ці існуе на самой справе тое, што здаецца сёння неверагодным. Чым яно акажацца заўтра: звычайнай рэальнасцю ці праймай нахабніцтва і шарлатанства сённяшніх экстрасенсаў? І пра іх, і пра сябе мы ж не ведаем пакуль амаль нічога.

Вераніка БЯГУН.

«Каханне» для ўсіх?

Тое, што стагоддзямі лічылася таямніцай дваіх, адкрылі для ўсеагульных позіркаў. Прыгажосць вартая пакланення, але якой выносіць яе на суд людскі?...

У мужчын твары становяцца саладкавымі. Жанчыны бянтэжацца, імкнучыся набыць незалежны выгляд, павяжана, з нікавай усмешкай пачынаюць агледзіць. І быццам забываюцца, што менавіта яны і ёсць сапраўдныя Прыгажосці. Саромеюцца саміх сябе.

Гэта наведвальнікі эратычнай фотавыставы «Каханне» Роласа Шымуліса (Літва). Здымае, але большасць з іх бачылі ў фотаздымках тое, чаго праглі: толькі забароненае, якое раптам дазволілі разглядаць, не хаваючыся па закутках. Для гэтых выставаў — нібы публічны фотапакі. Смешкі, воклічы. За імі пазію не заўважыш. Хоць яна была. Не заўсёды, але была.

Фотамастак змог данесці ўзвышанае і чароўнае ў былым, як нас вучылі, непрывычным.

Яно добра, калі прыгожа і з густам, а пераадолеўшы мяжу дазволенага, эротыка ператвараецца ў «парнуху», пачынае адмоўна ўздзейнічаць на псіхіку людзей, асабліва моладзі.

Мы імкнемся несіць культуру ў масы. А калі масы не разумеюць яе? Шкада, што наведвальнікі не надта ўглядаліся ў загадкавае размеркаванне светлаценняў, завуаліраваныя абрысы. А ў гэтым — асаблівае твораў Шымуліса. І нездарма цыкл фотаздымкаў «Каханне» атрымаў сярэбраны медаль у Францыі (1989 г.), спецыяльны прыз журы ў Іспаніі (1988), прызнанне ў фотамайстроў Германіі.

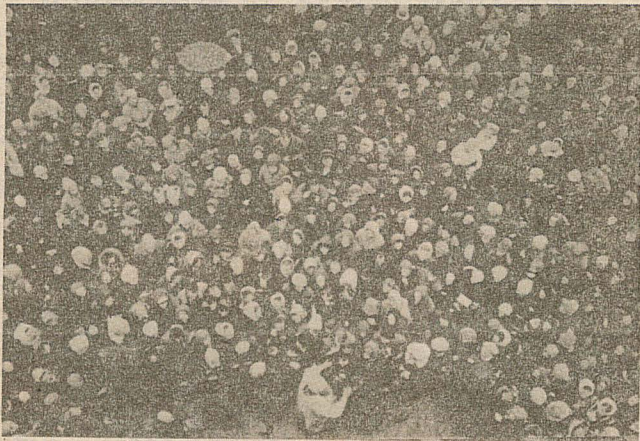
Л. ЛАРЫНА.

Хрэсны ход

Нядзельная раніца толькі-толькі пачынала браць верх над начной імглістай цемрай, калі перазвон апавясціў аб пачатку хрэснага ходу да царквы Святой Роўнаапостальскай Марыі Магдаліны. Нядаўна адноўленую, яе пасля абраду асвячэння і ўрачыстай службы перадавалі веруючым Мінска.

Для многіх царква сёння — апошняя надзея грамадства, якая можа выратаваць яго ад духоўнага равалу і азварэння, калі і афіцыйная культура, і матэрыялістычнае вучэнне аказаліся бездапаможнымі. Халдзіць у храмы — асабістая справа кожнага, але вось быць добрым да бліжняга, чулым да чужых няшчасцяў, цярпімым і з любоўю ў сэрцы — абавязак усялякага, каму імя Чалавек.

С. ГРЫЦ.
Фота АУТАРА.

ПОГЛЯД З-ПАД БРЫВА

ПАМЯЦЬ — НЕ ПЕРАШКОДА

— Як вы лічыце, чаму аўдыторыя, у якой займаецца, носіць імя акадэміка Гахава?

— Наколькі нам вядома, ён працаваў тут.

— А які яго ўклад у развіццё матэматычнай навукі?

— Відаць, вялікі.

— Ці абавязвае вас гэта імя да чаго-небудзь?

— Наўрад.

— А чым «гахаўская» аўдыторыя адрозніваецца ад іншых?

— Хіба толькі тым, што сцены аклеены шпалерамі.

Як вы зразумелі, вышэй-прыведзены дыялог — размова са студэнтамі, якая адбылася ў аўдыторыі № 419 механіка-матэматычнага факультэта. Шчыра кажучы, ад такіх адказаў я разгубілася. Не думала, што студэнты, убачыўшы на дзвярах аўдыторыі, у якой вучацца, шыльдз з прозвішчам акадэміка Ф. Д. Гахава, нават не пацікавяцца: хто гэты чалавек?

— А калі б мы і захачелі раскрыць «таямніцу» шыльдзі,

то што з гэтага? — у сваю чаргу парывалі студэнты (і былі, безумоўна, правы). — Як гэта зрабіць: ісці надкачуць у дэканат ці кіравацца ў бібліятэку? У аўдыторыі імя Гахава нічога, акрамя партрэта вучонага, не знойдзеш.

— Прымаю прэтэнзіі, — згаджаецца дэкан мехмата Л. П. Прымачук. — Мы павінны былі аформіць аўдыторыю, як належыць, каб кожны, хто пажадае, мог даведацца, чаму яна носіць імя Фёдора Дзмітрыевіча Гахава, пазнаёміцца з яго біяграфіяй. Раней так і было. Тут знаходзіліся матэрыялы, якія расказвалі аб жыцці і дзейнасці акадэміка. Але аднойчы нас заталілі. У цэнтры «папопу» аказалася «гахаўская» аўдыторыя. Пасля гэтага ніяк рукі не даходзіць аднавіць матэрыялы.

— Леанід Платонавіч, чаму ўсё ж такі менавіта гэтай аўдыторыі прысвоена імя вялікага вучонага-матэматыка?

— Ён прыйшоў да нас у пачатку семідзесятых гадоў (некааторы час быў нават дэканам факультэта). Фёдар Дзмітрыевіч выхаваў цэлую плеяду вучняў. У многім дапамагаў маладым вучоным сама-

заціверджацца семінары, які праводзіў Гахаў кожны панядзелак у гэтай самай аўдыторыі ў 17.30. І ніякі перашкоды не маглі сарваць заняткі ці перанесці на іншы час. Адночы вучоны захаваў і трапіў у бальніцу. І якім было здзіўленне ўсіх, калі на факультэце з'явілася аб'ява: у панядзелак, у 17.30 у аўдыторыі № 419 адбудзецца семінар «Крывыя задачы і сігулярныя інтэгральныя ўраўненні». На жаль, тыя, хто прыйшоў сюды, самога акадэміка на звычайным месцы за сталом не убачылі — яго замянілі вучні.

— Як жа захоўваюцца традыцыі вучонага сёння?

— Месца сустрэчы змяніць нельга: у той жа аўдыторыі, у той жа час кожны панядзелак праходзіць гахаўскі семінар. На яго збіраюцца матэматыкі не толькі з усяго горада, але і рэспублікі.

— І студэнты ўдзельнічаюць у ім?

— Раней — так, а зараз яны неяк самаўхіліліся (сюды трэба не проста хадзіць, а рыхтаваць навуковыя работы). Таму зараз семінар праводзіцца ў асноўным для вы-

кладчыкаў. Часам робяць паведамленні студэнты.

Такія ж «імяніны» аўдыторыі, наколькі ўдалося высветліць, ёсць на гістарычным, філалагічным факультэтах. На нашу думку, нядрэнна было б зрабіць так, каб яны сталі для студэнтаў не проста данінай традыцыі, ушанаваннем памяці, так бы мовіць, а падмогай у вучобе. Тады б і памяць была не штучнай, а сапраўднай. Наўрад ці можна набыць яе, завітаўшы ў аўдыторыю № 605 гістфака, якая называецца «пічэтаўскай», дзе акрамя бюста нічога не знойдзеш. Дэкан факультэта не бачыць неабходнасці ў дубляжы, маўляў, тут ёсць музей, у якім сабраны шмат матэрыялаў пра першага рэктара, аднак бегчы сюды ў студэнта не заўсёды з'явіцца жаданне.

Не думаю, каб перашкаджалі захаванню традыцыі і ўшанаванню памяці выдатныя аформленыя стэнды з біяграфічнымі звесткамі пра тых, чым імя носіць тая ці іншая аўдыторыя, з выставамі напісаных імі прац, якія не толькі паглядзець, але і пачытаць можна было б. Іншая справа, што, магчыма, да кожнага такога пакою вартуўніка патрэбна будзе прыстаўляць. Але ж мы не дзікуны якія-небудзь, а будучая інтэлігенцыя. Ці не так?

З. МІХНЕВІЧ.

Аляксей Арсеньевіч ВОЛК

22.VII.1930—25.XI.1990

25 лістапада 1990 года на 61-м годзе жыцця раптоўна памёр член КПСС з 1949 года, кандыдат гістарычных навук, дацэнт кафедры палітычнай гісторыі дэкан філалагічнага факультэта БДУ імя У. І. Леніна Аляксей Арсеньевіч ВОЛК.

Заўчасна абарваўся жыццё палымнага камуніста і партызана, вядомага вучонага і педагога, таленавітага арганізатара філалагічнай адукацыі ў рэспубліцы.

Пасля заканчэння філалагічнага факультэта А. А. Волк працаваў дырэктарам выдавецтва БДУ імя У. І. Леніна, сакратаром парткома ўніверсітэта, выкладчыкам, старшым выкладчыкам, дацэнтам, намеснікам дэкана філфака.

З 1967 года да апошніх дзён — дэкан аднаго з буйнейшых факультэтаў універсітэта.

А. А. Волк — аўтар шэрагу падручнікаў для вышэйшых навучальных устаноў, манаграфіі па гісторыі беларускай кнігадрукавання, шматлікіх артыкулаў.

Высокакваліфікаваны спецыяліст, Аляксей Арсеньевіч Волк шмат сіл і энергіі аддаваў удасканаленню вучэбнага працэсу, якасці падрыхтоўкі навукова-педагагічных кадраў, развіццю філалагічнай навукі.

Светлая памяць пра Аляксея Арсеньевіча Волка назаўсёды захаваецца ў сэрцах яго калег, сяброў і вучняў.

РЭКТАРАТ
ПАРТКОМ
ПРАФКОМ

Партыйны і прафсаюны камітэты, рэктарат універсітэта смуткуюць у сувязі са смерцю дэкана філалагічнага факультэта А. А. Волка і выказваюць спачуванне сям'і і блізкім Аляксея Арсеньевіча.

МАЙСТРОЎНЯ

ДЭБЮТ

СМЕХ СКРОЗЬ СЛЁЗЫ

Сёння ў нас знаёмства, адразу з шэрагам аўтараў. Амаль што завочнае — прозвішчы маладых літаратараў застануцца для вас невядомымі. Наўрад ці ёсць сэнс запамінаць іх, бо няма надзеі, што некалі якое-небудзь з гэтых імён давядзецца сустрэць на вопратцы літаратурнага твора, выдадзенага ў свет самавітым выдавецтвам... Між тым, хто ведае, што там яшчэ будзе?

Гэтыя «пісьменнікі» паступалі сёлета на журфак і філфак БДУ. І, пэўна, зусім не разлічвалі павесяліць нас сваімі ўступнымі сачыненнямі. А ўсё ж — калі ласка!

* * *

У гады вайны беларускія пісьменнікі ўсе як адзін пайшлі на фронт. Яны білі фашысцкіх нелюдзяў не толькі баявой зброяй, але і вострым канцом пяра.

* * *

Янка Купала прысвяціў паэму «Тарасова доля» свайму сябру Тарасу Шаўчэнку ў сувязі з 125-годдзем з дня нараджэння. Яны моцна сябравалі, жылі ў адным інтэрнаце. Яны па-сяброўску елі з адной місы капусту, дзяліліся апошнім кавалкам сала.

* * *

К. Чорны ў рамане «Трэцце пакаленне» паказаў Міхала як нястомнага рабацягу... Міхал рвецца да знямогі, угрызаецца ў зямлю да сёмага поту.

* * *

У аповесці «Соцкі» заслужаны пісьменнік В. Быкаў паказаў здраднікаў Рыбаковых і іх азвярэлы твар хамелеонаў.

* * *

Паэты змагаюцца з ворагамі перабудовы словамі нянавісці і імпэтнага абурэння.

«Новаспечаных»
аўтараў прадстаўляў
Алесь БЕЛЬСКІ,
выкладчык кафедры
беларускай літаратуры.

МІХАСЬ СКОБЛА

Балада пра стайню

Сказаў камісар: «Не патрэбен храм.
Вось-вось камунізм настане!
Мы ў храмах наробім складоў і крам,
а ў гэтым хай будзе стайня!»

Сказаў — і забегаву рабочы люд.
Пасеклі алтар, іконы.
Заміж Хрыста на сцяне — хамут.
Прыгналі затым і коней.

А конюх хадзіў — ну нібы святар,
паводзіў сябе прыстойна,
маўляў, каб хапала ўсім святла,
каб кожнаму было стойла!

А конюх быў пралетарскі, наш.
Вароты зрання рыпелі,
ён рызай каням насіў фураж,
паіў па чарзе з купелі.

А конюх часам у яслях спаў,
бо піў, як Пане Каханку.
Аўсу пад бок з мяшкоў насыпаў —
і маеш бярог да ранку!

Гарэлка грэе — не мёрз зімой.
Ды толькі аднойчы ўночы

прачнуўся конюх і — божа мой! —
на лоб аж палезлі вочы —

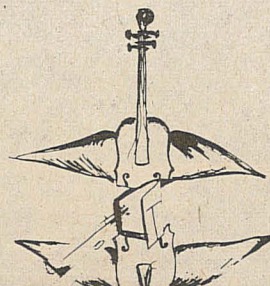
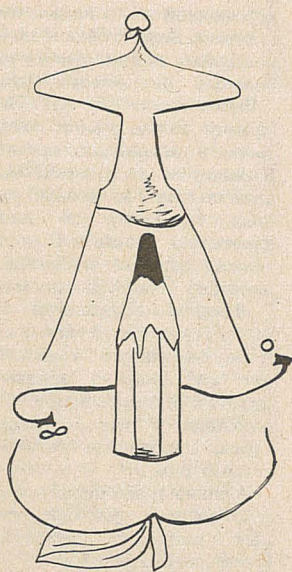
ці мала плуга і баразны
(ці я ў Сатаны ў палоне?) —
пад разламаным абразам
выходзяць і кленчаць коні.

І конюх запоўз пад парожні воз,
нібы ўцякаў ад згубы.
І падалося між п'яных кроз —
вялікія вочы ў іх — ад слёз,
ад цугляў — такіх зубы.

Моляцца коні? Хто даў дазвол?
Дзе? У якім законе?!
І конюх выхапіў звыкла кол.
І ўсталі з каленяў коні.

Нібы ашалелі ўсім гуртом,
і ведалі, што рабілі,
і плакаў конюх, і капітом
быў кінуты пад драбіны.

Ён грыз іржавую сталь атос,
як колы ламалі рэбры...
Здавалася, у возе сядзіць Хрыстос,
Трымаючы німб свой срэбны...

Малюнкi
Надзеі АНЦІПАВАЙ,
студэнткі ІІІ курса
філфака.

В. ПАЗНЯКЕВІЧ

ЗМІЦЕР ДЗЯДЗЕНКА

Перамены думак

Абшарпаныя сцены,
У роспісах сталы.
Тут думак перамены
І сесій перуны.
Уверсе павуцінка
закралася пад столь.
А знізу надпіс: «Зінка,
ты пачакай, пастой».

Жыццё ляціць

нястомна.

Свой пакідае след.
Быў час раней застойны
І выгнаны паэт.
Ды толькі ў сэрцы знічка
Не згасла на вякі,
А выйшла першай кніжкай
Быў час раней такі.

* * *

Пазіраю ўпотаі на цябе.
У глыбіні вачэй тваіх
таплюся.
Хтосьці кажа мне пра
зычных збег,
Адзначае збег у слове
плюсам.
А ў мяне плюсамі сэрца
б'е,
Калі ты пяхчотнаю рукою
Смеючыся ловіш першы
снег,
Снег свайго дзявочага
настрою.

Яўгеніі янішчыц

Яўгенія... Крычалі журавы
На крылах уздымаючы імя
І хвалюлі ўздыгвала Гарынь
Шыпела недаспелая трава...
Чабар хінуўся нізка да зямлі...
ЫЙ-Я, ЫЙ-ЕЙ... Прачнўлася
сваа...
Цясляр аб сук сякеру затупіў.

ВОСЕНЬ

Калін загадкавае лісце
На сонцы ззяе, зіхаціць.
Прыйшла зноў восень, як
калісьці,
І яркай чырванню гарыць.
Гартае вецер, як старонкі,
Згалелых дрэваў валасы.
Калін бурштынавыя

гронкі
Не сапсуюць яе красы.
Птушыны клін ляціць

тужліва
І будзіць сэрца ўспамін.
Раптоўна восень наступіла,
Красу прынесла для калін.
А з калінай, як з сястрынай,
Стаю на безрэз ракі.
А ў сэрцы восень азярыцца,
Цячэ яна ва ўсе бакі.
Каханьня першага хвіліны
На сэрцы будзяць успамін.
Бы гронкі спелыя каліны,
Бы гронкі спелыя калін.

Малюнкi Ігара ДРАПУНА,
студэнта ІV курса журфака.

Трымайцеся за руку вашага сябра — газеты «Беларускі ўніверсітэт»!

Калі вам трэба павіншаваць з днём нараджэння добрага
знаёмага — не абавязкова бегчы на пошту.

Калі вы хочаце даць аб'яву аб жаданні набыць, прадаць
ці памяняць нешта — не спяшайцеся абклеіваць усе наваколь-
ныя слупы цыдулкамі.

Калі вы маеце патрэбу ў рэкламе — не хадзіце далёка за
спажывцамі.

«Беларускі ўніверсітэт» прапануе вам у якасці ўважлівай да
інфармацыі аўдыторыі 2 тысячы сваіх чытачоў.

Прымаюцца таксама спачуванні.

Апублікаванне любой інфармацыі — платнае.

За даведкамі звяртайцеся па тэлефоне 20-68-27.

Заходзьце на адрас: вул. Бабруйская, 9, 4 паверх, пакоі
74, 75.

БЕЛАРУСКИ УНИВЕРСИТЕТ

Цана 2 кап.
Мінская паліграфічная фабрыка
«Чырвоная зорка» МВПА
імя Я. Коласа.

29 лістапада

Заказ 2030.

Т. 2000 экз.

220080, Мінск-80, УНІВЕРСІ-
ТЭЦКІ ГАРАДОК, ВУЛ. БАБ-
РУЙСКАЯ, 9, ПАВЕРХ 4,
ПАКОІ 74-75.
ТЭЛЕФОН 20-68-27.

Рэдактар
М. Г. ЗАГОРСКАЯ.